

Nya SKK Röntgen

Under hösten har SKK som bekant lanserat ett nytt digitalt röntgensystem, SKK Röntgen, som ersätter det tidigare verktyget, Digitalröntgen.

Under lanseringen drabbades vi av ett flertal driftsproblem, bland annat störningar i den externa betalningsfunktionen som används för flera av SKKs system, samtidigt som SKKs webbplatser tidvis låg nere. Vi vill tacka för ert tålamod under denna period! Nu fungerar systemen som de ska och vi ser fram emot att förhoppningsvis kunna erbjuda hundägarna fler betalningsalternativ under våren.

I samband med att det systemet nu är lanserat har det gamla systemet inaktiverats. Det innebär att det bara går att sända digitala röntgenärenden via SKK Röntgen.

Lite att tänka på när det gäller nya SKK Röntgen:

- Hundägaren ska inte ringa till SKK för att beställa och betala sin remiss utan går in på www.skk.se och beställer sin röntgenavläsning via E-tjänster. Skulle det uppstå problem eller frågor kring beställningen går det förstås utmärkt att ringa SKKs kansli så hjälper vi gärna till!
- Remissen kan inte beställas och betalas vid röntgentillfället utan ska skapas minst ett dygn före. Det är inte heller tillåtet att beställa remissen efter röntgentillfället. Remisser som är beställda senare än dagen före röntgentillfället kommer att returneras utan att bilderna blir avlästa.
- Det är inte möjligt att lägga till eller ta bort ledpar från en remiss som är skapad (det vill säga beställd och betalad av hundägaren). Har hundägaren bara fyllt i på remissen att ett ledpar (exempelvis höftleder) ska röntgas och sedan vill röntga ett ledpar till (i exemplet armbågslederna) måste en ny beställning göras för det ledparet. Har hundägaren beställt två leder i remissen måste två ledpar röntgas.
- För att förhindra att ovanstående sker är det väldigt viktigt att hundägaren redan vid beställningen av röntgenavläsningen har bestämt vilka leder som ska röntgas.
- Ett tips för att undvika diskussioner med hundägaren vid röntgentillfället är att redan vid bokningen av röntgenundersökningen kontrollera att remiss finns och vilket antal leder som bokats. Det går alltså fint att fram till dagen innan röntgentillfället lägga till en led genom att hundägaren skapar ytterligare en remiss. För hundar med två remisser är det viktigt att ni använder båda remisserna och laddar upp rätt ledpar på rätt remiss.

- Behöver er receptionspersonal tillgång till SKK Röntgen för att kontrollera remiss vid bokningen kan den som är klinkadministratör lägga upp en ny användare i SKK röntgen för detta.
- Vid beställning av röntgenavläsning är det en fördel att använda dator, men givetvis fungerar det även att använda mobiltelefonen.
- Utöver det som nämns ovan är det förstås viktigt att följa alla de krav och procedurer som finns som bilaga till avtalet för att använda tjänsten SKK Röntgen. Procedureerna är till för att säkerställa att hälsoprogrammen för HD och ED är verkningsfulla, det vill säga att vi gemensamt bidrar till att färre och färre hundar med kliniska problem av HD och ED föds!

Djurhälsopersonal har en viktig roll i hälsoprogrammet för HD!

Hälsoprogrammet avseende höftledsdysplasi, HD, är ett så kallat screeningprogram. Styrkan med denna typ av screening är att det är möjligt att undersöka ett stort antal hundar på ett relativt enkelt sätt, och att resultaten är offentliga. Målsättningen med programmet är att genom avelsurval successivt minska andelen hundar som uppvisar kliniska besvär av HD i de berörda raserna. Screeningen kan aldrig bli en exakt metod för fastställande av en hunds kliniska höftledsstatus.

I Sverige kan man få sin hund höftledsröntgad i stort sett oavsett var man bor i landet och årligen bedöms och registreras cirka 15 000 HD-bilder hos SKK. Självfallet är det viktigt att potentiella avelsdjur röntgas, men även individer som inte ska gå i avel bör röntgas för en bättre helhetsbild av populationen och en säkrare avelsvärdering.

Inför undersökningen beställer hundägaren avläsning av röntgenbilderna hos SKK. Vid beställningen anges vilka leder man önskar röntga (höfter och/eller armbågar) och hundägaren medger att bilderna skickas in till SKK för central avläsning och publicering. Detta är en viktig premis för att undvika förselektion av vilka hundars bilder som kommer in till avläsning. Röntgande djurhälsopersonal har en central roll i kvalitetssäkringen genom att i samband med röntgen kontrollera hundens identitet och ombesörja att bilder av god teknisk kvalitet skickas in för *samtliga* individer som screenas inom ramen för hälsoprogrammet. Rutinen säkerställer att såväl positiva som negativa resultat rapporteras in, till ledning för avelsurvalet. Detta är en viktig orsak till att det inte är möjligt för hundägaren att på kliniken ändra i beställningen med avseende på vilka leder som ska röntgas eller rapporteras in.

Den stora omfattningen av offentligt tillgängliga och oselektade data från en standardiserad undersökning av ID-kontrollerade individer saknar motstycke i hundvärlden. HD-röntgen görs även i många andra länder, men andelen registrerade och screenade hundar är lägre och resultaten långt ifrån alltid tillgängliga. Dessutom utgör de resultat som

rapporteras in många gånger en selekterad delmängd, med en övervikt mot bra resultat. Detta påverkar förstås både avelsvärdering och urval negativt och försvårar ett avelsframsteg mot bättre ledhälsa.

Er roll i hälsoprogrammet

Röntgande djurhälsopersonal har en mycket viktig funktion för att säkerställa att HD-screening utgör ett bra och tillförlitligt underlag i avelsarbetet mot bättre ledhälsa.

Kliniken ansvarar för att:

- Kontrollera hundens identitet i samband med undersökningen
- Säkerställa att proceduren genomförs korrekt (exempelvis att hunden är tillräckligt sederad)
- Producera röntgenbilder av god teknisk kvalitet
- Skapa oselekerade data genom att bilder för samtliga screenade hundar skickas in till SKK för central avläsning och registrering

Tack för det viktiga arbete ni utför!